

Plan mot diskriminering, kränkande behandling och likabehandlingsplan för Njudungsgymnasiet läsår 2019/20.

Dokumenttyp:	Handlingsplan
Beslutad av:	Skolledning (2009-06-16 §)
Gäller för:	Njudungsgymnasiet
Giltig fr.o.m.:	2014-08-01
Dokumentansvarig:	Gymnasiechef
Senast reviderad:	2019-08-26
Senast granskad:	2019-08-26

Skolans vision: Alla ska känna sig trygga i skolan. Alla elever och all personal ska vara medvetna om att kränkande beteende eller bemötande aldrig kan accepteras oavsett vem det gäller eller vem som drabbas.

Inledning

Planen har tillkommit och framtagits av gymnasiechefen och skolans kuratorer, att planen fullföljs och att målen uppnås faller inom respektive rektors ansvarsområde.

Lagtext

I Skollagen kap 6, i läroplanen för gymnasieskolan kap 1 och 2.2, samt i Diskrimineringslagen 3 kap 1 - 3 §§ och 16 - 18 §§ regleras arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Läroplanen för gymnasieskolan 2011:

Kap 1

” Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionshindnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

Kap 2.2:

” Alla som arbetar i skolan ska

* aktivt främja likabehandling av individer och grupper

Vetlanda kommun

Njudungsgymnasiet, 574 80 Vetlanda
njudungsgymnasiet.se, njudungsgymnasiet@vetlanda.se
Telefon: 0383-975 50

* uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Diskrimineringslagen 3 kap 1-3§§ och 16-18§§ (2008:567) framgår att en utbildningsanordnare som avses i 14 § ska upprätta en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder, könsöverskridande identitet eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier som avses i 15 §. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året.

Vad står begreppen för?

Diskriminering

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till lika behandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. En elev får inte missgynnas genom särbehandling p.g.a. någon av de sju diskrimineringsgrunderna som lagen omfattar, dvs ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Direkt diskriminering är om en elev missgynnas genom särbehandling p.g.a. någon av ovanstående sju uppräknade diskrimineringsgrunder. Indirekt diskriminering är om en elev missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de i praktiken får en diskriminerande effekt.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier är kränkningar som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna ovan. Kränkande behandling är uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en elevs värdighet. Det är den utsattes upplevelse som avgör om ett beteende eller en handling är kränkande. Kränkningar kan vara fysiska (slag eller knuffar) verbala (hot eller att man blir kallad otrevliga saker), psykosociala (utfrysning eller ryktesspridning) eller text och bild burna (klotter, lappar, sms, e-post osv.). När kränkningar upprepas kallas det för mobbing.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av planen görs i samband med läsårsslut.

Skolans främjande arbete

Information om skolans plan till:

Elever

- I samband med höstterminsstarten (september) informerar mentor om hur skolan arbetar mot all kränkande behandling.
- Planen ska, i alla årskurser på mentorstid, diskuteras vid olika tillfällen under läsåret.
- Riktad utbildning till elevskyddsombuden, minst två gånger per läsår.

Föräldrar

- Skolledningen ansvarar för att föräldrar informeras i samband med föräldramöte i åk1. (kortversionen)

Personalen

Planen mot diskriminering och kränkande behandling finns tillgänglig på skolans hemsida.

- Skolledningen ansvarar för att information ges om planen vid gemensam tid vid läsårsstart, där all personal närvarar.
- Skolledningen ansvarar för att särskild utförlig information ges till all nyanställd personal vid introduktionen.
- Skolledning och elevhälsa ansvarar för att särskild utförlig information ges till alla mentorer i åk 1.

Aktiviteter/rutiner som syftar till att motverka och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Skolenhetsnivå

- Föreläsning åk 1 om rasism, etik och moral, sex och respekt samt psykisk ohälsa som kopplas till skolans plan mot diskriminering, kränkande behandling och likabehandling ska följas upp i förutbestämt ämne/kurs samt på mentorstid.
- Nära samarbete (lokalmässigt och i personliga möten) mellan personal och elev
- Samarbete socialförvaltning och polis (gemensamma träffar 2ggr/termin)
- Kvalitetsenkät
- Arbete i integrations- och likabehandlingsgruppen

Klass/gruppnivå

- Mottagande och introduktion av åk 1 elever
- Klassrumsplacering styrd av undervisande lärare i åk 1, vid behov i åk 2 och 3.
- Basgrupper (se mentorsmappen)
- Riktat arbete inom IM gällande demokratifrågor
- Mentorstid med Livskunskap – respektive program arbetar med diskrimineringsgrunderna utifrån programmets behov, utöver skolans övergripande livskunskapsarbete
- Klassråd/klasskonferenser

- Träffar med elevskyddsombuden
- Rektorsbesök i klass vid behov
- Riktat arbete i klass av elevhälsan vid behov
- Uppföljning av kvalitetsenkät och hälsosamtal klassvis
- Skolans regelverk. Alla elever ska informeras noggrant om skolans trivsel/ordningsregler, planen mot diskriminering, kränkande behandling och likabehandlingsplanen och dess mål innevarande läsår

Individnivå

- Hälsosamtal åk 1
- Utvecklingssamtal, uppföljning av kränkande behandling
- Rutiner/arbetsgång i samband med upptäckt av diskriminering, trakasserier eller kränkningar (se specifik arbetsgång vid upptäckt via kvalitetssäkringsenkäten).
- Uppföljning av kvalitetssäkringsenkätens trygghetsfrågor.
- Skolans regelverk. Alla elever ska informeras noggrant om skolans trivsel/ordningsregler, planen mot diskriminering, kränkande behandling och likabehandlingsplanen och dess mål innevarande läsår (vid behov).

Genom ovanstående aktiviteter och rutiner som återfinns på olika nivåer inom skolans verksamhet så motverkas och upptäcks diskriminering och trakasserier utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Vid upptäckt se arbetsgång.

Skolans förebyggande arbete

Nulägesbeskrivning

Nulägesbeskrivningen baseras på kvalitetssäkringsenkäten, klasskonferenser, elevskyddsombudsträffar, skolkonferens, hälsosamtal och utvecklingssamtal.

Årets kvalitetsenkät

Elevantalet lå **18/19** är i stort sett detsamma som föregående läsår, 1048 elever jämfört med 1074 förra året. Årets kvalitetssäkringsenkät har besvarats av **90,9%** av eleverna, vilket kan jämföras med föregående läsårs siffra, **86,6%**.

79,5% av eleverna upplever att skolan är fri från mobbning/kränkande behandling.

Motsvarande siffra föregående läsår var **79,1%**, vilket alltså innebär att något flera elever upplever att vi har en skola fri från mobbning/kränkande behandling.

Det faktiska antalet elever som uppger att de har blivit utsatta för mobbning en gång är **45** elever, föregående år var siffran **38** elever. **20** eleverna uppger att de har varit utsatta för kränkande behandling vid upprepade tillfällen (**22** förra året). På frågan hur mobbning/kränkande behandling yttrar sig visar svaren att det vanligaste är psykosocial (utfrysning, ryktesspridning) och därefter verbal kränkning. Text och bild-mobbning/kränkning sker även i år i mindre utsträckning, däremot ser vi en större ökning av det fysiska våldet på skolan.

92% av elever har besvarat påståendet "Jag är trygg i skolan" med antingen stämmer helt och hållet eller stämmer ganska bra. Det är ett något lägre resultat mot föregående läsår, motsvarande påstående fick då resultatet **96%**.

89 elever uppger att det finns utrymmen på skolan där man känner sig mindre trygg. Det är en försämring från föregående läsår då **77** elever upplevde att det fanns otrygga platser i skolan.

Gallerian, matsalen och 24-korridoren är platser som nämnts av elever som otrygga. Det påpekas bl. a att 24-korridoren upplevs som mörk och trång. Elevskyddsombud lyfter även "rökområdet" vid stenmuren/cykelparkeringen som en otryggplats.

Elevers upplevelse av orättvis behandling domineras av diskrimineringsgrunden kön (**124** elever jämfört med **145** elever förra året). När det gäller vem eleverna känner sig orättvist behandlade av anger de att det är lärare (71), elever (40) och annan personal (13). Det är nästan dubbelt så många som anser att det handlar om lärares behandling av dem än elevers inbördes behandling.

Enligt hälsosamtalen som skolsköterskorna genomfört med (så gott som alla elever) i åk 1 framkommer det att trivsel i klass, med klasskamrater, med lärare och på skolan är hög 94% (föregående år 96,3%). Det överensstämmer med de siffror som framkommer i kvalitetsenkäten.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det i år är några fler elever som har besvarat enkäten jämfört med året innan. Upplevelsen av trygghet på skolan är fortsatt hög, drygt 9 av 10 elever upplever att skolan är trygg. Antalet elever som utsatts för enstaka och upprepade mobbning/kränkande behandling har ökat något i år jämfört med förra året. De mentorer som har elever som uppgett upprepade kränkningar, har uppmanats att försöka identifiera vilka elever det gäller. Vi tror oss ha kännedom om vilka elever det kan handla om och åtgärder är vidtagna. Skolan har väl fungerande rutiner för att identifiera och vidta åtgärder för dessa elever (i så stor utsträckning det är möjligt). Elevskyddsombuden lyfter fram följande punkter som framgångsfaktorer gällande skolan arbete med att skapa en trygg och trivsamt skola; aktivt arbete mot mobbning, alla har någon att umgås med, engagerade lärare, trevlig miljö och att det alltid finns någon att vända sig till/fråga. Detta återspeglas i årets siffror i enkäten (92%) och hälsosamtal (94%) av eleverna känner sig trygga på skolan.

Även detta år är det orättvis behandling utifrån kön som har de högsta siffrorna, även om de är något lägre i år. Eftersom det är lärarnas behandling även i år som sticker ut är det ett område att jobba vidare med. Rektor har tagit upp detta i de programlag som berörs för vidare arbete med frågan. Det som är oroväckande är att det sker en ökning av det fysiska och verbala våldet på skolan (51 elever uppger att de varit utsatta för fysiskt våld, 36 elever föregående år, 119 elever uppger att de varit utsatta för verbala kränkningar, 99 elever föregående år). Utifrån detta föreslås nästkommande läsårs mål i planen vara av såväl fysisk som psykosocial karaktär. Det för att förebygga och främja den fysiska och psykiska arbetsmiljön i skolan. Nulägesbeskrivningen baseras på kvalitetsenkäten, klasskonferenser, elevskyddsombudsträffar, hälsosamtal, utvecklingssamtal och arbetet i integrations- och likagrupper.

Utvärdering av målen för läsåret 2018/19.

Mål 1. Förbättra och skapa tryggare miljö i matsalen.

Detta mål har utvärderats av elever, elevskyddsombud, pedagoger, annan personal och skolledning. Under året har en grupp träffats och jobbat med förbättringar av skolrestaurangen. Det har resulterat i att matsalen har möblerats om, man har gjort om kösystemet, mätt bullernivå, påtalat vikten av de regler som gäller för personal vid pedagogisk lunch. Gruppen kommer att ha fortsatta träffar för kontinuerliga förbättringar av skolrestaurangen och dess miljö. Målet är delvis uppfyllt och kommer att vara en del av skolans fortsatta arbete i att ständigt förbättra miljön i skolrestaurangen.

Mål 2. Öka medvetenheten och kunskapen om kommunens riktlinjer gällande hedersrelaterat våld och förtryck på alla nivåer inom skolans verksamhet.

Målet har utvärderats via klasskonferenser, mentorer, APT personal. Alla årskurser inom sektor IM och Människa/samhälle har tagit del av kunskap och riktlinjer gällande hedersrelaterat våld under läsåret. På sektor Natur/Teknik har nästan alla klasser på något sett jobbat med årets mål antingen via föreläsning och/eller på mentorstid. Flera program har deltagit på föreläsning som anordnades via GAPF (glöm aldrig Pela och Fadime) utöver det har man visat material som finns tillgängligt på nätet tex umo/yumo. Socialtjänsten och polisen har besökt klasser och föreläst i ämnet. Vid två tillfällen á 1 vecka åt gången har personal visat material och information i gallerian. I samband med terminsavslutningen kommer skolan ha filmvisning på temat samt en workshop via SFF (Sveriges Filmstudio Förening) och GAPF. Målet är delvis uppnått genom ovanstående insatser, men eftersom det kommer nya elever till skolan varje år måste arbetet fortgå inom respektive sektor.

Mål för läsåret 2019/2020

Målen för läsåret 2019/2020 syftar till att förbättra den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.

Mål 1. Förbättra och skapa tryggare miljö i 24-korridoren

Åtgärder för att målen ska uppnås:

En arbetsgrupp ska under läsåret jobba med detta och komma med förslag på förbättringar/förändringar/åtgärder. Gruppen består av; skolledning, elevskyddsombud, socialpedagog och vaktmästare. Sammanställande är Petra Rosén och/eller Torbjörn Lingmerth.

Uppföljning via kvalitetsenkäten, elevskyddsombud samt via tillsatt grupp.

Ansvariga: gymnasiechefen och arbetsgruppen

Utvärdering: via kvalitetsenkäten, elevskyddsombuden, klasskonferenserna.

Mål 2. Implementera den uppdaterade livskunskapsplanen på skolan

Åtgärder för att målen ska uppnås:

Vid skolstart får personal på skolan information om den uppdaterade livskunskapsplanen.

Vid skolstart egen planeringstid för respektive mentor.

Mentorsutbildning.

Tillgång till flödesschema, "livskunskapsträdet" med länkar till bl a uppgiftsbanken.

Respektive mentor förbereder och planerar sin mentorstid för sin klass regelbundet under pågående läsår.

Uppföljning via programlag, medarbetarsamtal, elevskyddsombuden, klasskonferenserna.

Ansvariga: Rektorer och mentorer

Utvärdering: via kvalitetssäkringsenkäten, elevskyddsombuden, klasskonferens och medarbetarsamtal.

Skolans åtgärdande arbete

OBS! Riktlinjer för konflikter/trakasserier utanför skoltid.

- **Grundprincipen** är att problem/konflikter, som uppstår utanför skolan skall hanteras på fritiden och med stöd först och främst av elevernas föräldrar.
- Om det behövs ska mentor uppmärksamma föräldrarna om konflikten. Ansvaret ligger på föräldranivå vid omyndig elev.
- Om det framkommer att det handlar om trakasserier av allvarlig art och detta inte har skett inom skolans ram, uppmanas föräldrarna polisanmäla händelsen.
- Skolan polisanmäler **endast** sådant som sker i skolmiljö.
- Om konflikten/trakasserier är av den karaktären att elev inte känner sig trygg och säker i sin skolmiljö eller allvarligt påverkar skolsituationen ska skolan agera enligt de riktlinjer som finns nedan: Se Arbetsgång vid upprepade och/eller allvarligare kränkningar mellan elever.

Riktlinjer vid främlingsfientliga märken och symboler.

På vår skola tar vi bestämt avstånd från rasistiska/nazistiska märken och symboler som enligt svenska lag är förbjudna och rubriceras som hets mot folkgrupp (Förteckning över detta finns på anslagstavla i expeditionens kopieringsrum). Känner du dig som personal osäker på hur du ska förhålla dig eller agera vid olika rasistiska yttringar, vänd dig till kurator eller rektor.

- Ta omedelbart kontakt med skolledning eller kurator om du som elev eller personal ser någon på vår skola som bär dessa märken/symboler.

- Berörd rektor genomför tillsammans med mentor ett samtal med eleven, som uppmanas att omedelbart ta bort märket/symbolen. Om eleven vägrar ombeds eleven att lämna skolan. Om eleven är under 18 år tar skolan en kontakt med vårdnadshavare och informerar om det inträffade.
- Eleven informeras om att skolan gör en polisanmälan. Är eleven under 18 år meddelas hemmet att polisanmälan görs.

Enskilda elevers aktioner mot elev eller elevgrupper är inte under några omständigheter acceptabla.

Arbetsgång vid identifiering av mobbning/kränkande behandling via kvalitetssäkringsenkäten:

- Kurator uppmärksammar berörd mentor på att elev/elever i kvalitetssäkrings-enkäten uppgivit sig utsatt för kränkande behandling.
- Mentor försöker identifiera vilken elev/vilka elever som avses. Om mentor inte kan identifiera eleven rapporteras detta till kurator, som tar upp ärendet på EHT.
- Vid identifikation tar mentorn samtal med berörd elev/elever.
- Om mobbningen/kränkningen är av mindre allvarlig art handlägger mentorn ärendet.
- Om det handlar om upprepad eller allvarlig mobbning/kränkning informerar mentor berörd rektor.

Arbetsgång vid trakasserier/kränkning mellan elever:

- Vid vardagliga konflikter och bråk utreder i första hand berörda vuxna och elever situationen. Mentor informeras. När det gäller omyndiga elever tas kontakt med vårdnadshavare efter bedömning av berörda vuxna.

Arbetsgång vid upprepade och/eller allvarligare trakasserier/kränkningar mellan elever:

Den **elev** som blir utsatt eller ser/får kännedom om kränkande behandling, vänder sig till någon av följande:

- mentor/annan lärare
- elevhälsoteam
- rektor
- eller annan som eleven har förtroende för

Den **personal** som tar emot ett elevsamtal eller på annat sätt får kännedom om kränkning eller motsvarande ska **vända sig till elevens mentor**. Mentor informerar berörd rektor.

Rektor kontaktar berörd elevhälsopersonal, som gemensamt med rektor fördelar arbetet av utredning och dokumentation samt fördelar vem som håller i de olika samtalen i ärendet. Rektor anmäler ärendet till gymnasiestyrning och BUN.

- Händelserapport skrivs. All dokumentation är viktig.

- Insamling av information från personal och andra elever, som kan ha kännedom om trakasserierna/kränkningarna.
- Om trakasserier/kränkande behandling konstateras kontaktas föräldrar till berörd elev som inte fyllt 18 år. Från myndig elev krävs samtycke till kontakt med föräldrar.
- Samtal genomförs med berörda elever. Om flera elever är inblandade i trakasserierna/kränkningen är det viktigt att samtalen hålls så snabbt som möjligt efter varandra och att samtalen är oförberedda för den/de som utfört trakasserierna/kränkningen.
- Observation av de aktuella eleverna. Pågående kontakt med den/de som utsatts för trakasserier/kränkningen.
- Enskilda uppföljningssamtal med de inblandade efter ca 1 - 2 veckor för att undersöka om trakasserierna/kränkningarna har upphört. Tiden kan variera beroende på situation och resultat av samtalen med de inblandade.
- Om trakasserierna/kränkningarna fortsätter tas ytterligare samtal och då även tillsammans med föräldrar.

Rektor har ansvar för att göra en bedömning av ärendet, d v s om trakasserierna/kränkningarna är grova och av brottslig karaktär och om en polisanmälan ska göras.

Om överenskomna åtgärder inte följs eller ger önskat resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt. **Åtgärder som kan bli aktuella är t. ex varning/avstängning av elev.**

Arbetsgång då personal/skolan kränker/diskriminerar elev:

Den elev som upplever sig kränkt och/eller diskriminerad av personal vid skolan och den som iakttar tecken på kränkande behandling/diskriminering av personal gentemot elev vänder sig till någon av följande:

- mentor/ andra lärare
- elevhälsoteam (kurator, skolsköterska, specialpedagog, studievägledare)
- rektor
- eller annan man känner förtroende för

Den som tar emot informationen vänder sig i första hand till den rektor som är chef för berörd personal. Rektor kontaktar elevhälsoteamet som gemensamt med rektor fördelar arbetet av utredningen och dokumentationen av ärendet, samt fördelar vem som håller i de olika samtalen i ärendet. **Rektor anmäler ärendet till BUN.**

- Händelserapport skrivs. All dokumentation kring händelsen är viktig.
- Insamling av information från uppgiftslämnaren och den utsatte eller utsatta eleverna.
- Om mobbning eller annan kränkande behandling konstateras kontaktas föräldrar till aktuella elever som inte fyllt 18 år.
- Enskilda samtal hålls av rektor med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för mobbning, kränkning eller diskriminering.

- Enskilda uppföljningssamtal hålls av rektor med de inblandade efter ca 2 veckor. Tiden kan variera beroende på situation och hur samtalen med inblandade fallit ut. Om stöd behövs för eleven kan förälder, någon från elevhälsan eller annan som eleven har förtroende för vara med vid samtalet.
- Gymnasiechef och föräldrar informeras av rektor om samtalens resultat.
- Om överenskomna åtgärder inte följs eller ger resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt av rektor, elevhälsoteam och gymnasiechef efter uppföljningssamtalen.

Elev som behöver göra anmälan om kränkande behandling/diskriminering skriver e-post eller brev till

Barn- och elevombud

106 20 Stockholm

e-post: beo@skolverket.se

Brevet kan vara kort, men måste innehålla namn, adress och vilken skola eleven går i samt en kort redogörelse för vad som hänt.

Arbetsgång då elev kränker personal:

Den som iakttar tecken på kränkning av personal eller själv blir kränkt vänder sig till ansvarig rektor.

Den som tar emot informationen vänder sig till rektor, som utreder och dokumenterar ärendet. Elevhälsoteamet kan vara en resurs, rektor tar kontakt med gällande eleven.

Rektor anmäler ärendet till BUN.

I samtliga ovanstående situationer då kränkningar/diskrimineringar inte upphör har rektor ansvaret för andra åtgärder, exempelvis varning/avstängning av elev och/eller polisanmälan.

Samtliga ärenden dokumenteras och diarieförs som sekretessbelagd handling (utom beslut som är offentliga) på expeditionen.

Bilagor:

Årscykel för likabehandlingsarbetet

Dokumentationsmall vid kränkning/mobbning

Trivselregler/kortversionen av planen mot diskriminering och kränkande behandling